

De Digitaliseringsimpuls Onderwijs

Informatie voor instellingen

De Digitaliseringsimpuls Onderwijs

Informatie voor instellingen

Deze informatie is voor instellingen ter voorbereiding op de start van de Digitaliseringsimpuls Onderwijs. Hiermee wil de programmaorganisatie u een beeld geven van hoe er momenteel kwartier gemaakt wordt voor dit programma, na toekenning van de gelden door het Nationaal Groeifonds in april jl.

Startend met deze nieuwsbrief, willen we graag de samenwerking met u aangaan om van dit programma een succes te maken in het mbo, hbo en wo!

- **Over Digitaliseringsimpuls Onderwijs**
- **Welke partijen zijn betrokken bij de Digitaliseringsimpuls?**
- **Het tijdspad**
- **De opbouw van de Digitaliseringsimpuls Onderwijs**
- **Meedoen met de Digitaliseringsimpuls Onderwijs?**
- **Centre for Teaching & Learning**
- **Werving**
- **Financiële zaken**
- **Overige zaken**

Over de Digitaliseringsimpuls Onderwijs

De Digitaliseringsimpuls Onderwijs is een achtjarig programma om het onderwijs in het mbo, hbo en wo te verbeteren door de kansen van digitalisering beter te benutten. Hiermee voorkomen we dat we achterop raken op het onderwijs in het buitenland.

Door samen op te trekken in de (ict-)organisatie van het onderwijs, in het delen van kennis over onderwijs en bij het ontwikkelen en inkopen van leermaterialen, maken we het makkelijker om het onderwijsaanbod snel te vernieuwen, beter toegankelijk te maken en flexibeler aan te bieden. Zo wordt het voor iedereen mogelijk om zich een leven lang te blijven ontwikkelen en zich in te zetten voor de samenleving en de Nederlandse economie.

Bovendien: digitale vaardigheden komen nu nog onvoldoende aan bod in de curricula. Dit vergroot de kansenongelijkheid in de samenleving, want hoewel sommigen zichzelf wel digitale vaardigheden aanleren, lukt anderen dit niet. Ondertussen hebben de arbeidsmarkt en de samenleving grote behoefte aan afgestudeerden met nieuwe vaardigheden, waaronder digitale vaardigheden. Door de Digitaliseringsimpuls wordt het makkelijker hier sneller aan te voldoen.

In de praktijk betekent dit dat het in de Digitaliseringsimpuls gaat om alle onderwijs: voltijd en deeltijd, het bekostigde en private onderwijs door publieke instellingen, het initiële en post-initiële onderwijs. De belangrijkste opbrengsten van de Digitaliseringsimpuls zijn onder andere:

- Lerenden (16-99 jaar) vinden makkelijker het onderwijs dat past bij hun persoonlijke behoeften, kennis en vaardigheden, binnen de eigen onderwijsinstelling maar ook daarbuiten.
- Docenten krijgen meer gelegenheid om hun onderwijs te vernieuwen;
- Onderwijsinstellingen spelen sneller en beter in op veranderingen op de arbeidsmarkt.
- De organisatie van het onderwijs is zo ingericht dat het docenten ondersteunt bij hun werk en geen drempels opwerpt.
- Docenten en lerenden krijgen beter toegang tot digitale leermaterialen;
- Lerenden zijn goed toegerust op de arbeidsmarkt dankzij uitstekende digitale vaardigheden.
- Door goed gebruik van studiedata is studiebegeleiding beter af te stemmen op lerenden.

Welke partijen zijn betrokken bij de Digitaliseringsimpuls?

Alle publieke mbo-instellingen (59), hbo-instellingen (36) en universiteiten (14) doen mee. In totaal gaat het om 109 instellingen, in samenwerking met SURF, het NRO, het ComeniusNetwerk, MBO Digitaal en andere organisaties in het onderwijs en daarbuiten.

Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) is verantwoordelijk voor het programma. Een stuurgroep ziet toe op het behalen van de doelstellingen in het programma. In de stuurgroep zitten (straks) zes bestuurders uit het mbo, hbo en wo, afgevaardigd door de MBO Raad, Vereniging Hogescholen (VH) en Universiteiten van Nederland (UNL). Als penvoerder van het programma heeft ook SURF, de ict-coöperatie van onderwijs en onderzoek, een zetel. De zetel voor de beheerder van de gedeelde kennisinfrastructuur moet nog worden ingevuld. Een onafhankelijke voorzitter zit de stuurgroep voor. Het ministerie van OCW is agendalid van de stuurgroep. Groepen van lerenden, docenten en ict-directeuren adviseren de stuurgroep.

Een programmadirecteur maakt samen met een stabureau, bestaande uit onder andere een programmateam, de uitvoering van de verschillende programmaonderdelen mogelijk. Daarnaast werken in het programmateam liaisons van de MBO Raad, VH en UNL. Zij vertegenwoordigen de koepels en zijn contactpersoon voor hun achterban.

Het tijdspad

Aanvraagfase

Vorig jaar is de aanvraag voor de Digitaliseringsimpuls geschreven door een gelegenheidsteam van experts van SURF, MBO Raad, VH, UNL en de programma's Versnellingsplan Onderwijsinnovatie met ICT en Doorpakken op digitalisering. Deze aanvraag is goedgekeurd door de besturen van de koepels en vervolgens in oktober 2021 door het ministerie van OCW ingediend bij het Nationaal Groeifonds. In april 2022 heeft het Nationaal Groeifonds tot toekenning van de aanvraag besloten.

Fase 0

Momenteel bevindt de Digitaliseringsimpuls zich in Fase 0. In deze fase wordt het programma voorbereid door een programmateam met afgevaardigden van de MBO Raad, VH, UNL en stafleden. Daarnaast werken coördinatieteams (met experts vanuit de samenwerkende partijen en de programma's Versnellingsplan Onderwijsinnovatie met ICT en Doorpakken op digitalisering) aan de inhoudelijke voorbereiding van de start van het programma. Deze tijdelijke coördinatieteams zorgen ervoor dat alle vier de onderdelen op 1 januari (zie onder Opbouw) een vliegende start kunnen maken. Deze coördinatieteams leveren adviezen aan de stuurgroep, de programmadirecteur en de leiders van de vier onderdelen, die nog benoemd worden (zie onder Opbouw). Ook richten we in Fase 0 de coördinatieteams in voor de pilothubs die in Fase 2 van start gaan.

Fase 1 en 2

Met de start van Fase 1, op 1 januari 2023, wordt er officieel gestart met de Digitaliseringsimpuls. Op dat moment starten twee zogeheten transformatiehubbs en twee infrastructuurprojecten. Hierin zullen mensen uit de instellingen en van de samenwerkingspartners samenwerken om de doelstellingen te realiseren.

Daarnaast worden tijdens Fase 1 voorbereidingen voor Fase 2 getroffen.

Fase 2 start op 1 januari 2025. Er starten dan vier extra transformatiehubbs voor de thema's: Studiedata en AI, Nieuwe Technologieën, Publiek-Private Samenwerking en Docentondersteuning. In Fase 1 verwachten we ook een initiatief te starten rondom digitale vaardigheden. De vorm moet nog nader uitgewerkt worden.

De opbouw van de Digitaliseringsimpuls Onderwijs

Het programma bestaat uit transformatiehubbs, pilothubs, een ict-infrastructuur en een kennisinfrastructuur met daarin Centres for Teaching & Learning. Een belangrijke rol is weggelegd voor de transformatiehubbs, die concreet zullen werken aan het ontwikkelen van nieuwe concepten, producten en kennis. Een transformatiehub is een gemeenschap van docenten, lerenden, onderzoekers, werknemers, werkgevers en leveranciers die zich met een specifiek thema bezighouden. Samen lossen ze complexe vraagstukken uit de onderwijspraktijk op. In de infrastructuren wordt gewerkt aan het borgen en delen van die nieuwe inzichten en ontwikkelingen. Om dit geheel goed te laten functioneren en ondersteunen is een programmateam gevormd en wordt er een staffbureau ingericht onder leiding van een programmadirecteur. Samen zijn zij verantwoordelijk voor het dagelijks reilen en zeilen van het programma. De stuurgroep van het programma ziet toe op het behalen van de doelen en de inzet van de middelen.

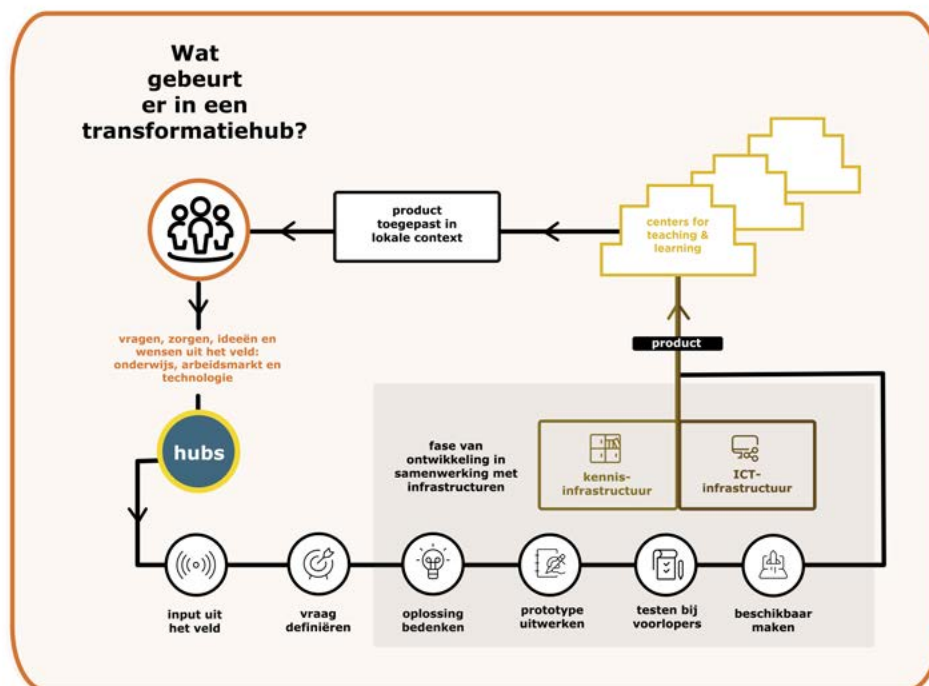
Transformatiehub Digitale leermiddelen

Het doel van de transformatiehub Digitale leermiddelen is via één gezamenlijke ict-infrastructuur betere en overzichtelijker toegang tot leermaterialen voor alle lerenden te krijgen. Dat betekent ook het maken van betere afspraken over het gebruik en de toegang tot leermaterialen tussen uitgevers, bibliotheken en de onderwijsinstellingen. Ook wil het team het ontwikkelen, delen en gebruiken van open leermaterialen door docenten beter ondersteunen en stimuleren. Concreet betekent dit dat de transformatiehub afspraken maakt met uitgevers en bibliotheken over het beschrijven en beschikbaar stellen van leermaterialen.

Transformatiehub Wendbaar en efficiënt georganiseerd onderwijs

Ook de transformatiehub Wendbaar en efficiënt georganiseerd onderwijs is een gemeenschap van docenten, lerenden, onderzoekers, werknemers, werkgevers en leveranciers. Deze transformatiehub heeft als doelstelling te zorgen dat lerenden (16-99 jaar) kunnen kiezen uit het onderwijsaanbod van alle onderwijsinstellingen. Inschrijven is gemakkelijk en alle resultaten zijn op één plek te vinden.

Concreet betekent dit dat de transformatiehub zal werken aan de ontwikkeling van een eduID (een online identiteit voor lerenden die instellingsoverstijgend te gebruiken is) en aan de SURFeduhub (een centraal koppelpunt om veilig data over onderwijsaanbod, rooster- en studievoortgangsinformatie uit te wisselen). Verder zal een basis gelegd worden voor een edubroker, waarmee lerenden controle hebben over het uitwisselen van persoonsgegevens en behaalde resultaten. Daarnaast worden proeftuinen en pilots georganiseerd om de concepten ten behoeve van de instellingsoverstijgende ict-infrastructuur in de praktijk te evalueren en aan te scherpen.

Kennisinfrastructuur

Een gedeelde kennisinfrastructuur is een manier om bestaande en nieuwe kennis over onderwijsinnovatie te delen zodat docenten er echt iets aan hebben. Via één vindplaats krijgt men toegang tot alle kennis. Zo zal het team Kennisinfrastructuur de kennis die opgedaan wordt binnen de transformatiehub – waar wetenschappelijk en praktijkonderzoek plaatsvindt – vertalen naar praktische handleidingen voor docenten. Met de kennisinfrastructuur zorgen ze ook dat bestaande en nieuwe kennisnetwerken elkaar goed kunnen vinden. Op die manier wordt meer kennis uitgewisseld over wat werkt.

Een ander belangrijk onderdeel van de kennisinfrastructuur is het laten uitvoeren van onderzoek. Via *calls* zullen onderzoeksvragen worden uitgezet, om meer kennis (zowel evidence-based als practice-based) op te doen over onderwijs en digitale transformatie. Een derde onderdeel van de kennisinfrastructuur is de begeleiding van de Centres for Teaching en Learning (zie pagina 8).

Ict-infrastructuur

De sectorale ict-infrastructuur dient als een wegennet voor alle ict-voorzieningen die lerenden en docenten nodig hebben. De infrastructuur zorgt ervoor dat de ict-voorzieningen op elkaar aansluiten. Dat maakt samenwerking mogelijk, met elkaar en met de arbeidsmarkt en samenleving. De infrastructurale sectorvoorzieningen zullen worden gebaseerd op de uitgangspunten uit de sectorale architecturen (HOSA/MOSA), waarvan de MOSA nog in ontwikkeling is. Er zal onderzocht worden in hoeverre de MOSA (vanuit mbo) aansluit op de HOSA.

We maken nationale afspraken, bijvoorbeeld over de manier waarop onderwijsgegevens worden opgeslagen en uitgewisseld. Onder de ict-infrastructuur vallen ook nieuwe ict-voorzieningen die nodig zijn om de programmaplannen te realiseren. Voor een deel ontwikkelen we die zelf; andere kopen we gezamenlijk in of ontwikkelen we in samenwerking met de markt. SURF organiseert en beheert de sectorale ict-infrastructuur, ook na afloop van het programma.

Pilothubs

De Digitaliseringsimpuls is gericht op opschaling en implementatie, en is daarmee een vervolg op de innovaties die in het Versnellingsplan en Doorpakken op Digitalisering zijn gestart. Dat geldt in het bijzonder voor de transformatiehubs Digitale Leermaterialen en Wendbaar en efficiënt georganiseerd onderwijs die starten in Fase 1. De sector is echter nog niet in staat om voor alle ambities van de Digitaliseringsimpuls vanaf 2023 transformatiehubs te starten die zich richten op opschaling en implementatie. Er zijn ook verkenningen en innovaties nodig om tot opschaling en implementatie te kunnen komen. Dit is in ieder geval zo voor de transformatiehubs die voor Fase 2 beoogd zijn.

Daarom richten we behalve transformatiehubs ook zogenaamde pilothubs in. In de pilothubs kunnen de volgende zaken plaatsvinden:

- het verkennen van een thema door de huidige stand van zaken in kaart te brengen;
- een community van experts rondom het thema opbouwen of in stand houden;
- kansen, mogelijkheden en risico's exploreren;
- kleinschalige experimenten uitvoeren;
- uitvoeren van pilots, eventueel samen met ict-infrastructuur en kennisinfrastructuur;
- ontwikkelen van een visie die door mbo, hbo en wo omarmd kan worden.

Meedoen met de Digitaliseringsimpuls Onderwijs?

Al deze plannen moeten hun plek krijgen in het werken van de instellingen. Hoe kunnen instellingen meedoen en wat wordt wanneer van instellingen verwacht? Instellingen kunnen op meerdere manieren meedoen aan het programma:

1. Via de transformatiehubs. Er zullen experts nodig zijn in de transformatiehubs die met draagvlak kunnen innoveren rondom de verschillende thema's. De transformatiehubs worden geleid door de Captains of Transformation.

Zij hebben een sleutelpositie in het trekken van de hub. De Captain wordt ondersteund door een team van experts vanuit de instellingen. Een kernteam van vertegenwoordigers uit het mbo, hbo en wo zal steeds de aansluiting tussen de praktijk in de instellingen en het innovatieve werk in de hubs moeten verzorgen. Het proces over het samenstellen van dit team zal snel nader worden toegelicht.

2. Via de Centres for Teaching & Learning. Deze Centres spelen een belangrijke rol in de wisselwerking met het centrale programma. Voor de instellingen zullen er - via het ministerie - middelen vrijkomen om te investeren in een Centre for Teaching & Learning. Hiervoor zal een subsidieregeling worden opengesteld.
3. Om de aansluiting tussen het werk in de transformatiehub's en infrastructuur en de instellingen zo goed mogelijk te maken, willen we binnen elke instelling een team van sleutelfunctionarissen vormen dat gedurende de looptijd van het programma als *linking pin* naar de programmaorganisatie functioneert. We denken aan een team van verantwoordelijken voor onderwijsbeleid en onderwijsontwikkeling, naast informatiemanagement, ict en docentprofessionalisering. De komende maanden zullen we met instellingen in gesprek gaan over hoe deze teams kunnen werken.

Heeft u interesse in het bijdragen aan een van de onderdelen met uw instelling?
Heeft u vragen of wilt u zich aanmelden?

Stuur dan een e-mail naar info@digitaliseringsimpuls.nl.

Centres for Teaching & Learning

We kunnen nóg zoveel kennis en voorzieningen ontwikkelen, maar het heeft geen zin als het niet bij docenten en lerenden terechtkomt op een manier dat zij er iets mee kunnen. Daarom richt iedere onderwijsinstelling een eigen Centre for Teaching & Learning (CTL) in. Hier worden 'algemene inzichten' met en voor docenten toegepast in de eigen praktijk. Docenten(teams) kunnen terecht voor advies en training over het vernieuwen van hun onderwijs.

Omdat elke onderwijsinstelling anders is, ziet ieder CTL er natuurlijk ook anders uit. Onderwijsinstellingen bepalen zelf wanneer, waar en hoe ze een CTL inrichten. Het is ook mogelijk om samenwerking te zoeken en een gezamenlijk CTL te starten, bijvoorbeeld in de regio of naar type instelling. In elk CTL zijn kennis en voorzieningen uit het landelijke programma te vinden. De Centres staan onderling in contact.

Sommige instellingen hebben al een CTL, al heet dit soms anders. Dat is uiteraard geen enkel probleem en er hoeft geen tweede Centre opgezet te worden.

Werving

Vanaf december start de werving voor de verschillende rollen binnen de Digitaliseringsimpuls. Het gaat om de werving van Captains of Transformation, teamleden voor transformatiehubs, kennisinfrastructuur en ict-infrastructuur, sleutelfunctionarissen en het stafbureau.

Financiële zaken

Er is €560 miljoen beschikbaar gesteld voor de Digitaliseringsimpuls. Voor Fase 1 is €150 miljoen beschikbaar en onvoorwaardelijk toegekend. Het geld voor Fase 2 is voorwaardelijk toegekend, mits het programma succesvol Fase 1 doorloopt.

Dit geld wordt op – grofweg – drie manieren in instellingen besteed:

- Er is een impulssubsidie beschikbaar voor alle instellingen om een Centre for Teaching & Learning in te richten of uit te breiden. Dit is €500.000 per instelling. Daarbij wordt een cofinanciering van de instelling verwacht van ten minste 70%. Deze subsidies worden uitgekeerd via een regeling onder beheer van DUS-I, het subsidieloket van het ministerie van OCW. De inhoudelijke criteria voor toekenning en de leden van de beoordelingscommissie worden door de stuurgroep van het programma – en dus door de onderwijsinstellingen – bepaald.
- In het programma worden afspraken gemaakt over het inrichten van de (ict-) organisatie die voor alle onderwijsinstellingen gaan gelden. Voor alle 109 onderwijsinstellingen is ondersteuning beschikbaar om volgens die afspraken te werken. Hoe deze ondersteuning beschikbaar komt, wordt in de voorbereidingsfase uitgedacht. Dit kan in verschillende vormen (kleine stimuleringsregeling, ondersteuning in de vorm van tijdelijke adviseurs, etc.) zijn.
- Daarnaast investeren we in experimenten met nieuwe manieren om het onderwijs vorm te geven en in onderzoek naar de nieuwe manieren van onderwijs aanbieden en leren. Deze worden georganiseerd vanuit de transformatiehubs, (experts uit) instellingen kunnen zich melden om hieraan mee te doen.

Een groot deel van het budget is een reservering voor de volgende fases van het project. Die plannen zijn bewust nog niet verder uitgewerkt. In de eerste twee jaar ontdekken we wat werkt. We houden in de gaten welke nieuwe ontwikkelingen om aandacht vragen, zodat we daar tijdig in kunnen investeren. Hierover hebben we nauw contact met alle betrokkenen: de onderwijssectoren, werkgevers, werknemers, ministeries en natuurlijk de beoordelingscommissie van het Nationaal Groeifonds.

Overige zaken

Samenwerking met andere Nationaal Groeifondsprojecten

We werken ook samen met andere Nationaal Groeifondsprojecten in het onderwijs, in het bijzonder met de Nationale LLO Katalysator, Digitaal Onderwijs Goed geregeld, Ontwikkelkracht en het AiNed Investeringsprogramma.

Het Versnellingsplan, Doorpakken op Digitalisering en de Digitaliseringsimpuls

In het hbo en wo loopt op dit moment nog het Versnellingsplan Onderwijsinnovatie met ICT en in het mbo Doorpakken op digitalisering; twee grote programma's waarin de digitale transformatie in de betreffende onderwijssectoren centraal staat. In deze programma's wordt in respectievelijk zones en themateams gewerkt aan verschillende onderwerpen. Uiteraard worden deze ontwikkelingen meegenomen bij het opzetten van de Digitaliseringsimpuls:

- Een aantal thema's komt in de Digitaliseringsimpuls terug als transformatiehub of binnen de infrastructuren in Fase 1; daarom zijn experts uit deze programma's naar de voorbereidende coördinatieteams afgevaardigd.
- Een aantal thema's komt terug in de transformatiehubs die gepland staan voor de tweede fase; om te zorgen dat er geen 'gat' valt in de ontwikkelingen worden vanaf januari voor deze thema's pilothubs gestart, hierin worden de latere transformatiehubs voorbereid.
- Daarnaast wordt ook de aanpak van beide programma's goed onder de loep genomen om te bekijken wat we hiervan ook in de Digitaliseringsimpuls kunnen benutten.
- Bij het vaststellen van het programmaplan van de Digitaliseringsimpuls voor Fase 1 zal een belangrijke vraag voor de stuurgroep zijn of de producten, ontwikkelingen en kennis uit de beide programma's goed geborgd zijn. Uiteraard is dit ook een aandachtspunt in de stuurgroepen van de beide programma's.
- Het is niet vanzelfsprekend dat alles uit deze programma's voortgezet wordt in de Digitaliseringsimpuls Onderwijs; dit wordt per onderdeel afgewogen.

Andere naam

De Digitaliseringsimpuls Onderwijs krijgt een nieuwe, pakkende naam die de komende acht jaar meekan. Achter de schermen wordt hier hard aan gewerkt. Binnenkort zal de naam bekend gemaakt worden.

Op de hoogte blijven

Wilt u op de hoogte blijven van de ontwikkelingen rond de Digitaliseringsimpuls Onderwijs? Meld u dan aan voor de nieuwsbrief door een mailtje te sturen naar info@digitaliseringsimpulsonderwijs.nl o.v.v aanmelden nieuwsbrief.

www.digitaliseringsimpuls.nl